

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดความมีระเบียบวินัย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นการกำหนดข้อความสถานการณ์ขึ้น จำนวน 35 ข้อ
ให้นักเรียนเลือกตอบอย่างอิสระตามความรู้สึกของนักเรียน จำนวน 1 คำตอบจาก 4 ตัวเลือก
การตรวจผลการตอบให้นำหนักคะแนนเป็น 4,3,2 และ 1 ตามระดับขั้นการเรียนรู้

2. แบบประเมินตนเอง เป็นแบบรายงานตนเองชนิดมาตราส่วนประมาณค่าโดยให้
นักเรียนสำรวจตนเองตามรายการพฤติกรรมที่กำหนด จำนวน 35 ข้อ แล้วประเมินว่าได้
กระทำตามพฤติกรรมเหล่านั้นมากน้อยในระดับใด จากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ ไม่
เคยทำเลย ทำน้อยครั้ง ทำพอ ๆ กับไม่ทำ ทำบ่อยครั้ง หรือทำทุกครั้ง การตรวจผลการ
ตอบให้นำหนักคะแนนเป็น 0,1,2,3 และ 4 ตามลำดับ

3. แบบสังเกตพฤติกรรม เป็นการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยบุคคล
ใกล้ชิด 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเพื่อน ครูประจำชั้น และผู้ปกครอง ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ ตาม
รายการพฤติกรรมที่ผู้สังเกตสามารถสังเกตเห็นได้ในแต่ละสภาพการณ์ของแต่ละกลุ่ม จำนวน
32,32 และ 30 พฤติกรรม ตามลำดับ โดยให้ผู้สังเกตคอยสังเกตนักเรียนว่าทำได้ทำ หรือ
ไม่ได้ทำพฤติกรรมใดตามที่กำหนด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดความมีระเบียบวินัยทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวข้างต้นนี้
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลอดจนศึกษาโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสร้าง
เสริมลักษณะนิสัยเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหา และวิธีวัดผล แล้วนำมาวิเคราะห์เป็น
พฤติกรรมหลักและพฤติกรรมย่อยที่แสดงถึงความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

และสร้างเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท จากตารางโครงสร้างเดียวกัน หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ครั้งแรกกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดยโสธร จำนวน 95 คน ทดลองใช้ครั้งที่สองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 190 คน นำผลจากการทดลองใช้แต่ละครั้ง มาพิจารณาแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดระนอง จำนวน 1,228 คน หลังจากนั้นตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความตรง และความเที่ยง

สรุปผลการวิจัย

ผลการสร้างเครื่องมือวัดความมีระเบียบวินัย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เครื่องมือ 3 ประเภท คือ แบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบประเมินตนเอง และแบบสังเกตพฤติกรรมโดย เพื่อน ครูประจำชั้น และผู้ปกครอง ซึ่งแบบวัดแต่ละประเภทมีคุณภาพดังนี้

แบบวัดเชิงสถานการณ์

1. แบบวัดเชิงสถานการณ์มีความตรงตามเนื้อหา ซึ่งได้จากการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลในประเด็นการจำแนกพฤติกรรมย่อยในแต่ละพฤติกรรมหลักของความมีระเบียบวินัย และความสอดคล้องของสถานการณ์กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด
2. ข้อความสถานการณ์แต่ละข้อมีนักเรียนเลือกตอบทุกตัวเลือก
3. แบบวัดเชิงสถานการณ์มีความตรงเชิงโครงสร้าง ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) ได้ตัวประกอบสำคัญที่แสดงถึงความมีระเบียบวินัย 6 ตัวประกอบ คือ (1) การมีระเบียบวินัยในการทำงาน (2) การปฏิบัติตามกฎการปกครอง (3) การปฏิบัติตามระเบียบของห้องเรียน (4) การเคารพต่อสิทธิ-หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น (5) การมีมารยาทในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และ (6) การรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ซึ่งเป็นการจำแนกพฤติกรรมหลักให้ละเอียดยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ยังอยู่ในประเด็นพฤติกรรมหลัก
4. แบบวัดเชิงสถานการณ์มีค่าความเที่ยงโดยวิธีวิธีประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.7481
5. มีการหาปกติวิสัยคะแนนมาตรฐานที่ปกติและปกติวิสัยเปอร์เซนไทล์ สำหรับแบบวัดเชิงสถานการณ์ฉบับนี้

แบบประเมินตนเอง

1. แบบประเมินตนเองมีความตรงตามเนื้อหา ซึ่งได้จากการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลในประเด็นการจำแนกพฤติกรรมย่อยในแต่ละพฤติกรรมหลักของควมมีระเบียบวินัย และความชัดเจนของพฤติกรรมที่นักเรียนสามารถประเมินตนเองได้
2. มีนักเรียนเลือกตอบทุกระดับคะแนนของการประเมินในแต่ละข้อ
3. แบบประเมินตนเองมีค่าความเที่ยงที่ได้จากการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบวัดซ้ำ โดยวันระยะห่าง 1 สัปดาห์ ได้เท่ากับ 0.8552

แบบสังเกตพฤติกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมโดยเพื่อน ครู และผู้ปกครอง มีคุณภาพเช่นเดียวกัน คือมีความตรงตามเนื้อหา ซึ่งได้จากการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลในประเด็นการจำแนกพฤติกรรมย่อยในแต่ละพฤติกรรมหลักของควมมีระเบียบวินัย และความ เป็นไปได้ของรายการพฤติกรรมที่กำหนดให้ ว่าเป็นพฤติกรรมที่ผู้สังเกตสามารถสังเกตเห็นได้หรือไม่ในแต่ละสถานการณ์ของผู้สังเกตแต่ละกลุ่ม

จากการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่าแบบวัดเชิงสถานการณ์และแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นแบบวัดที่มีคุณภาพด้านความเที่ยงและความตรงเชื่อถือได้ ส่วนแบบสังเกตพฤติกรรมเป็นเครื่องมือที่มีความตรงตามเนื้อหา

อภิปรายผล

จากผลการสร้างเครื่องมือวัดควมมีระเบียบวินัยทั้ง 3 ประเภท คือ แบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบประเมินตนเองและแบบสังเกตพฤติกรรมนั้นพบประเด็นที่น่าจะอภิปรายผลดังนี้

1. ความตรงตามโครงสร้าง

จากการศึกษาความตรงตามโครงสร้างของแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) ได้ตัวประกอบสำคัญ 6 ตัวประกอบ คือ การมี

ระเบียบวินัยในการทำงาน การปฏิบัติตนตามกฎการปกครอง การมีระเบียบวินัยในห้องเรียน การเคารพต่อสิทธิ-หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น การมีมารยาทในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมหลักที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือจะเห็นว่าจำนวนตัวประกอบที่วิเคราะห์ได้มีมากกว่าพฤติกรรมหลักที่กำหนดไว้ ซึ่งมีเพียง 4 ข้อ คือ การตั้งใจทำงาน การเคารพสิทธิของตนเองและของผู้อื่น การตรงต่อเวลา และการปฏิบัติตนตามระเบียบของสังคม จึงกล่าวได้ว่าแบบวัดเชิงสถานการณ์มีความตรงเชิงโครงสร้างที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวประกอบได้ 6 ตัวประกอบสำคัญ ซึ่งเป็นการกำหนดพฤติกรรมหลักให้ละเอียดยิ่งขึ้นแต่ยังอยู่ในประเด็นของพฤติกรรมหลักทั้ง 4 ตามโครงสร้างเดิม

ตัวประกอบทั้ง 6 ที่วิเคราะห์ได้นั้น เห็นได้ว่าตัวประกอบที่ 1 เป็นตัวประกอบที่ตรงกับที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตั้งใจทำงาน และจากตัวแปรทั้ง 7 ในตัวประกอบที่ 1 มีตัวแปรสำคัญของการตั้งใจทำงาน จำนวน 4 ตัวแปร คือ ข้อ 2, 5, 7 และ 1 ส่วนตัวแปรในข้อ 13, 21 และ 22 แต่เดิมไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มของการตั้งใจทำงานอย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าเป็นตัวแปรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานทั้งสิ้น คือ ข้อ 13 (ทากิจวัตรประจำวันส่วนตัวเป็นเวลา) แสดงถึงลักษณะของการทำงานเป็นเวลา ข้อ 21 (ทิ้งขยะลงในที่เก็บขยะ) และ 22 (ไม่ขีดเขียนบนฝาผนังอาคารเรียน ห้องเรียน โต๊ะเรียน) แสดงถึงลักษณะการรักษาความสะอาดในการทำงาน ซึ่งผลที่ได้นี้สอดคล้องกับผลการศึกษาลักษณะของเด็กที่มีวินัยในตนเอง ของแจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531) ที่พบว่าเด็กที่มีระเบียบวินัยจะต้องตั้งใจทำงาน

ตัวประกอบที่ 4 เป็นอีกตัวประกอบหนึ่งที่ตรงกับพฤติกรรมหลักที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น และมีตัวแปรที่ตรงกับที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง จำนวน 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรในข้อ 10 (ไม่แย่งที่นั่ง หรือสิ่งของของผู้อื่น) และ ข้อ 12 (ไม่พูดสอดแทรกขึ้นกลางคั่นขณะที่ผู้อื่นกำลังพูดอยู่) ส่วนตัวแปรที่เพิ่มเข้ามาคือข้อ 17 (แต่งตัวถูกระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน) และ ข้อ 16 (ส่งงานหรือการบ้านตรงเวลา) ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นได้ว่าเป็นตัวแปรที่แสดงถึงการเคารพและปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองในขณะที่เป็นนักเรียน ตัวประกอบที่ได้นี้สอดคล้องกับการศึกษาของแจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531) และวิภาหวัน มูลสถาน (2523) ที่พบว่าความรู้สึกเคารพสิทธิของผู้อื่นเป็นลักษณะหนึ่งที่สำคัญของบุคคลที่มีวินัย

ในตนเอง

สำหรับตัวประกอบที่ 2, 3 และ 5 นั้น จะเห็นได้ว่าต่างก็มีตัวแปรเป็นพฤติกรรมย่อยด้านการปฏิบัติตนตามสังคมตามที่กำหนดไว้ในตารางโครงสร้าง ทั้งนี้เป็นเพราะ การปฏิบัติตนตามระเบียบของสังคมที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตั้งแต่เริ่มต้นนั้น มีขอบข่ายของพฤติกรรมที่กว้างมาก และผลจากการวิเคราะห์ที่ตัวประกอบ พบว่ามีการจัดตัวแปรเป็นกลุ่มย่อยคือ การปฏิบัติตนตามกฎในการปกครอง การปฏิบัติตนตามระเบียบของห้องเรียน และ การมีมารยาทในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นการจัดพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนตามสังคมที่หลากหลายให้เป็นกลุ่มพฤติกรรมที่แคบลง ทำให้เป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในสังคมต่อไป

ตัวประกอบที่ 2 "การปฏิบัติตนตามกฎในการปกครอง" และตัวประกอบที่ 5 "การมีมารยาทในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ" สอดคล้องกับประเภทของระเบียบวินัยที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจัดแบ่งไว้ในเอกสารเสริมความรู้สำหรับครู กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยจริยศึกษา (2528)

สำหรับตัวประกอบที่ 3 "การปฏิบัติตนตามระเบียบของห้องเรียน" เป็นผลการวิเคราะห์ที่ตัวประกอบที่สอดคล้องกับการศึกษาของแจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531) ที่พบว่าลักษณะหนึ่งของเด็กที่มีระเบียบวินัยจะต้องปฏิบัติตนตามระเบียบของห้องเรียน

ตัวประกอบที่ 6 เป็นตัวประกอบสำคัญในด้านการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน โดยมีตัวแปร 3 ตัว คือ ตัวแปร ข้อ 30 (รับประทานอาหารที่มีคุณค่า) แสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนในเรื่องการรับประทานอาหาร และตัวแปรที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ได้แก่ ตัวแปร ข้อ 4 (ทำงานตามหน้าที่ของตนที่ต้องรับผิดชอบโดยไม่ต้องเตือน) และ ข้อ 33 (ทำงานตามหน้าที่ของตนที่ต้องรับผิดชอบโดยไม่ต้องเตือน) เป็นที่น่าสังเกตว่าตัวแปรข้อ 4 และ ข้อ 33 เป็นพฤติกรรมเดียวกัน ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเพิ่มข้อ 33 เข้าไปในแบบวัดเชิงสถานการณ์ด้วย เห็นว่าเป็นพฤติกรรมสำคัญที่จะช่วยให้สังคมสงบสุข และการที่ตัวแปรทั้งสอง (ข้อ 4 และ 33) จัดอยู่ในตัวประกอบเดียวกันแสดงให้เห็นว่า การเขียนข้อกระทงด้วยสถานการณ์ที่ต่างกัน สามารถวัดพฤติกรรมเดียวกันได้จริง

ตามผู้วิจัยได้กำหนดพฤติกรรมหลักด้านการตรงต่อเวลาไว้ แต่จากการวิเคราะห์ไม่พบว่าการตรงต่อเวลาเป็นตัวประกอบสำคัญ กลับพบว่าพฤติกรรมย่อยด้านการตรงต่อเวลา

กระจายอยู่ในตัวประกอบสำคัญอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมตรงต่อเวลาเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถนำมาสร้างสถานการณ์คำถามเกี่ยวกับเรื่องของเวลาอย่างเคียวได้ จะต้องนำพฤติกรรมอย่างอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถวัดและประเมินได้อย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น หากถามว่า "มีการตรงต่อเวลาเพียงใด" เป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถวัดและประเมินได้ เพราะไม่รู้ว่าจะตรงต่อเวลาด้านใด แต่ถ้าถามว่า "ส่งการบ้านตรงเวลาหรือไม่" พฤติกรรม "ส่งการบ้าน" เป็นพฤติกรรมที่นำมาเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้สามารถประเมินเกี่ยวกับเวลาได้ ด้วยเหตุที่พฤติกรรมต่าง ๆ ที่นำมาเกี่ยวข้องมีความเด่นชัดในการประเมิน อาจเป็นเหตุให้พฤติกรรมหลักการตรงต่อเวลาลดความสำคัญลงไป ดังเช่น ข้อ 13 (ทำกิจวัตรประจำวัน ส่วนตัวตรงเวลา) ซึ่งเดิมผู้วิจัยกำหนดไว้เป็นพฤติกรรมย่อยของการตรงต่อเวลา แต่ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบกลับไปปรากฏอยู่ในตัวประกอบสำคัญที่ 1 "การมีระเบียบวินัยในการทำงาน" และข้อ 16 (ส่งงานหรือการบ้านตรงเวลา) ไปปรากฏอยู่ในตัวประกอบสำคัญที่ 4 "การเคารพลีతి-หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น" และการที่ทั้ง 2 ข้อไปปรากฏอยู่ในตัวประกอบสำคัญที่ 1 และ 4 นั้นแสดงให้เห็นว่า เรื่องการตรงต่อเวลาเป็นวินัยที่สำคัญทั้งในการทำงาน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามลืติ-หน้าที่ของตน

2. ความสัมพันธ์ของเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท

จากการที่พบว่าเครื่องมือทั้ง 3 ประเภทมีความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นแบบวัดเชิงสถานการณ์กับแบบสังเกตพฤติกรรมโดยครูที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิตินั้น อาจเนื่องมาจากเวลาที่สังเกตเป็นช่วงเวลาสั้น พฤติกรรมบางอย่างอาจยังไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น และโดยธรรมชาติทั่วไปแล้วนักเรียนไม่ค่อยกล้าแสดงพฤติกรรมที่ต้องการแสดงออกอย่างแท้จริงต่อหน้าครู หรืออาจเป็นเพราะการให้ความสำคัญและความตั้งใจในการสังเกตของครูมีไม่มากเพียงพอ อันอาจเนื่องมาจากภาระงานในหน้าที่ที่มีอยู่มากและเวลาที่มือยุ่งจำกัด อีกทั้งในการบันทึกการสังเกตของครูอาจไม่ได้กระทำตามวิธีการที่ผู้วิจัยกำหนดให้บันทึกผลการสังเกตทันทีภายหลังที่การสังเกตแต่ละวันสิ้นสุดลง แต่ครูอาจนำมารวบรวมบันทึกเพียงครั้งเดียวในวันสุดท้ายของการสังเกต หรือภายหลังจากการสังเกตหลายวัน ทำให้ผลการบันทึกคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามที่สังเกตได้ ดังนั้นจึงมีผลต่อคะแนนที่ได้จากการสังเกต ซึ่งเมื่อนำมาหาความสัมพันธ์กับคะแนนที่ได้จากแบบวัดเชิงสถานการณ์-

การที่นักเรียนมีอิสระในการตอบตามความรู้สึกของตนในสถานการณ์ที่กำหนด ทำให้เป็นไปได้อย่างที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

3. การนำเครื่องมือไปใช้

จากการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท พบว่าเป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้ในการวัดความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเมื่อพิจารณาลักษณะของเครื่องมือแต่ละชนิดจะเห็นได้ว่าแบบวัดเชิงสถานการณ์เป็นแบบวัดที่สามารถใช้วัดกับนักเรียนได้ทีละมาก ๆ ง่าย สะดวก นักเรียนสามารถทำด้วยตนเองได้ แต่มีข้อจำกัดในการทำคือ นักเรียนต้องตอบตามความรู้สึกที่เป็นจริงจึงจะทำให้ข้อมูลเชื่อถือได้ ส่วนแบบประเมินตนเองเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ได้กับนักเรียนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน เช่นเดียวกับแบบวัดเชิงสถานการณ์ แต่วิธีการค่อนข้างซับซ้อนขึ้น คือ นักเรียนจะต้องประเมินพฤติกรรมของตนเองโดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ สำหรับแบบสังเกตพฤติกรรมนั้นเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ได้พฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียนมากยิ่งขึ้น แต่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการสังเกตซึ่งต้องใช้ช่วงเวลาที่ยาวนานและต่อเนื่อง ผู้สังเกตต้องให้ความสำคัญกับการสังเกตอย่างมากและไม่สามารถใช้สังเกตกับนักเรียนจำนวนมากได้ เนื่องจากจะทำให้สังเกตได้ไม่ทั่วถึง อีกทั้งพฤติกรรมบางอย่างอาจไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ทำกรสังเกต

ดังนั้นในการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือประเภทใดขึ้นอยู่กับผู้ใช้แต่ละคน ซึ่งควรจะคำนึงถึงด้านความสะดวก ความเหมาะสมและข้อจำกัดของเครื่องมือแต่ละประเภทประกอบด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. เครื่องมือวัดความมีระเบียบวินัยสำหรับการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2532 แต่ที่สามารถนำไปใช้ได้ แม้จะมีการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ในปี พ.ศ. 2533 ก็ตาม ทั้งนี้เพราะจากการศึกษาพบว่าจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยที่กำหนดไว้

ในหลักสูตรและในแผนการสอนยังคงเหมือนเดิม ยิ่งกว่านั้นมีการจัดให้ "ความมีระเบียบวินัย" เป็นคุณธรรมหลักสำคัญประการหนึ่งที่มุ่งปลูกฝังแก่เด็กและเยาวชน

2. ควรเลือกใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ เพราะเป็นเครื่องมือที่ง่าย สะดวกและสามารถใช้กับนักเรียนจำนวนมาก ๆ ได้ในเวลาเดียวกัน

3. เนื่องจากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม จำเป็นต้องใช้เวลาในการสังเกตนาน ดังนั้นควรมีเวลาให้กับการสังเกตอย่างต่อเนื่อง

4. ในการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ไม่ควรใช้กับคนจำนวนมาก ๆ เพราะจะทำให้สังเกตได้ไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การเก็บข้อมูลควรเว้นระยะการทำแบบวัดเชิงสถานการณ์กับแบบประเมินตนเอง เพื่อหลีกเลี่ยงการนำประสบการณ์จากการทำแบบวัดเชิงสถานการณ์มาใช้ประเมินตนเองให้บิดเบือนไปจากพฤติกรรมที่เป็นจริงของตน

2. ควรหาความตรงเชิงจำแนกของแบบวัดเชิงสถานการณ์ และแบบประเมินตนเองด้วยการใช้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยครูเป็นเกณฑ์ในการจำแนกนักเรียน เป็นกลุ่มที่มีระเบียบวินัยสูงกับระเบียบวินัยต่ำ

3. พฤติกรรมที่ใช้วัดความมีระเบียบวินัย ควรเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงกับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่

